¶ Incipit liber secūs magistri sniaꝝ de rerūz creatione ⁊ formatiōe corporaliū ⁊ spiritualiū ⁊ alijs plurib⁹ eis ptinētibus.

Que ad mysteriūz diuine vnitatis atqꝫ trinitatis: lz ex parte: cognoscēdū ptinere noscunt cōtūz valuim⁹ diligēter executi sum⁹: nūc ad ꝓsideratione creaturaꝝ transeamus.

¶ Bi. I.

¶ Qr vnū ē pricipiū reꝝ ⁊ nō plā
Quid sit creare: qd facere.
Scēz quā rōnē dīr de deo huiusmodi verba agere facere.
Quare rōnalis creatura facta sit. i. homo vel angelus.
Quō dr hō factus pp reparationem angelici casus.
Quare ita hō sit istitut⁹ vt vnita sit anima corpori.

¶ Bi. II.

¶ Be angelis quādo facti sūt.
Qr nihil fcīn ē ānī celū ⁊ terrā.
Qr sil cū tpe ⁊ cū mundo cepit spūalis creatura ⁊ corpalis.
Ubi angeli mox creati fuerit.
Qr sil creata ē visibiliū mā ⁊ iuisibilium nā ⁊ vtraqꝫ iformis.
Quomodo dixit lucifer ascendam in celum.

¶ Bi. III.

¶ Quales facti fuerint angeli.
An oēs angeli fuerint eq̄les in eēntia sapia ⁊ libtate arbitrij.
Que cōia ⁊ eq̄lia būerūt āgeli.
An boni vel mali creati sint: ⁊ an aliqua mora fuerit iter creationem ⁊ lapsum.
Be triplici sapia angeloꝝ ante casum vel cōfirmationez.
An aliquam habuerūt dei dilectionem vel sui ante casum.

¶ Bi. IIII.

¶ An pfecti ⁊ beati creati sint: an miseri ⁊ imperfecti.

¶ Bi. V.

¶ Be ꝓfirmatione ⁊ ꝑuersione stantiuz: ⁊ auersione ⁊ lapsu cadentium.
Be libo arbitrio breuīt tāgīt.
An aliqd datuz fuerit stantib⁹ quo conuertuntur.
Qua gratia indigebant angeli ⁊ qua non.
An lapsis fit iputāda auersio.
Utꝫ beatitudinem quaz acceperunt in ꝓfirmatione stātes meruerunt per aliquā tūc appositam gratiam.

¶ Bi. VI.

¶ Qr de maiorib⁹ ⁊ minoribus qdā ceciderūt: iter quos vn⁹ fuit celsior scilz lucifer.
Uñ ⁊ quō deiecti sunt.
Quare nō est eis cōcessum habitare i celo vel in terra.
Be prelationibus demonum.
An oēs demones sint in ꝫ aere caliginoso: vel aliq in iferno.
Be potestate luciferi.
An demones semel victi a sanctis vltra accedant ad ipsos vel ad alios.

¶ Bi. VII.

Utruz boni angeli peccare vel mali recte viuere possint.
Qr cuz vtrīqꝫ hēant libeꝝ arbi. nō tñ ad vtrūqꝫ flecti possūt.
Qr boni post ꝓfirmationē libe rius bñt libeꝝ arbitriū cꝫ añ.
An pñt ex nā peccare sicut añ.
Quib⁹ modis angeli mali noscant veritatez tpaliū reꝝ.
Qr magice artes ꝓtutes ⁊ scia. dyabolī valēt quē ē eis a deo.
Qr malis āgelis nō fuit ad meritū mā visibiliū rerūz.
Qr non sunt creatores lz p eos magi ranas ⁊ alia fecerūt: fīē nec boni: ⁊ si per eoꝝ mysterium fiunt creature.
Qr solus de⁹ sic opat creationē reꝝ: sicut iustificationē mētis
Qr angeli mali multa pñt p natūre vigorē que nō pñt ꝓpter dei ꝓhibitionem.

¶ Bi. VIII.

¶ Utrū oēs āgeli corporei sint.
Be formis qb⁹ apparuit deus ⁊ de illis i qb⁹ āgeli apparēt.
Qr de⁹ in specie q̄ de⁹ est nunqꝫ apparuit mortalibus.
Quō dicunt demones itrare i homines.

¶ Bi. IX.

¶ Be ordinuz distinctione.
Quid appelletur ordo: ⁊ q̄ sit rō cuiuscunqꝫ nominis.
Qr noia illa sumpta sūt a donis gratie non ꝓpter se: sed ꝓpter nos eis data.
Utꝫ bi ordines ab initio creationis distincti fuerint.
Utrum omnes angeli eiusdez ordinis sint equales.
Quō dicat scriptura decimuz ordinē ꝓpleri ōbere de boib⁹
Utꝫ boies assumant iuxta numerū stantiū vel lapsoꝝ.

¶ Bi. X.

¶ An oēs celestes spūs mittāt.
An michael gabriel ⁊ raphael sint noia ordinū vel spirituū.

¶ Bi. XI.

¶ Qr singule aie bñt angelū bonum ad custodiam: malū vero ad exercitium.
Utꝫ angeli ꝓficiāt in merito ⁊ pmio vsqꝫ ad iudiciuz.

¶ Bi. XII.

¶ Be distictiōe opeꝝ sex dieꝝ.
Qr alij senserūt oia simul facta in materia ⁊ forma: alij p interualla tempoꝝ.
Quō per interualla tēpoꝝ res corpales cōdite sint.
Quo sensu tenebre dicātur eē aliqd: ⁊ quo dicāt ñ eē aliqd.
Quare illa mā ꝓfusa sit dicta iformis: ⁊ vbi ad eē prodijt ⁊ quātū ad altum ascenderit.
Be q̄tuor modis diuine operationis.

¶ Bi. XIII.

¶ Be primo distinctionis ope.
Be luce facta primo die si ꝓpiritualis an corporalis fuerit.
Quib⁹ modis accipitur dies.
Be nāli ordine computatiōis dierum: ⁊ de illo qui pro mysterio introductus est.
Be intelligentia horuz verborum dixit deus.
Ex quo sensu pr dicīt opari in

filio vel per filiū vl in spūsco.

¶Bi. XIIII.

¶De ope secde diei: qua factus est firmamentum.
Qz celū tūc fcm dz intelligi.
De qua materia factum sit.
Quō aque possūt eē sup celū: ⁊ quales sunt.
De figura firmamēti.
Quare tacuit scriptura de bnī dictione operis huius diei.
De ope tertie diei quādo aque congregate sunt in vnuz locū cū multa sint maria ⁊ flumia
De ope quarte diei qua facta sunt luminaria.
Quō accipiēdum sit illud: sint in signa ⁊ tempora.

¶Bi. XV.

¶De opere qnte diei qua facta sunt natatilia ⁊ volatilia.
De ope sexte diei qua creata sunt aialia ⁊ reptilia terre.
De venenosis ⁊ noxijs aialib⁹
Utrum mima animalia tunc creata fuerunt.
Quare post oia factus est hō.
De snia illoz qui simul oia facta esse ꝓtendunt.
Quō itelligēda sit requies dei.
Quō accipiēdū sit q dr de⁹cō plesse opus suuz septima die cum tunc quieuerit.
Quō omnia facta a deo dicantur valde bona.
De sanctificatiōe septime diei

¶Bist. XVI.

¶De hominis creatiōe.
Qualis factus sit homo.
De imagine ⁊ similitudine ad quaz factus est homo.
Quare hō dr imago ⁊ ad imaginē: filij⁹ ꝯo nō ad imaginē.

¶Bist. XVII.

¶De creatiōe anime: an de aliquo facta sit.
De ispiratōe ⁊ insufflatiōe dei.
Quādo facta fuerit anima an in corpore vel extra.
In qua etate factus est homo.
Quare hō extra paradisū creatus in paradisum sit positus.
Quib⁹ mōis paradisus accipiat.
De ligno vite.
De ligno scientie boni ⁊ mali.

¶Bi. XVIII.

¶De formatione mulieris.
Quare de latere viri ⁊ non de alia parte corpis formata sit.
Quare dormienti viro ⁊ non vigilanti subtracta sit costa.
Qz de costa multiplicata in se sine additamento extrinseco. facta fuerit.
De cāis supioriib⁹ ⁊ iferioriib⁹.
De causis que i deo sunt simlr ⁊ in creaturis: ⁊ de bis que i deo tantum sunt.
De aia mulieris que nō est ex anima viri: quia anime non sunt extraduce.

¶Bi. XIX.

De statu hominis ante peccatum qualis fuit fz corpus: ⁊ qualis post peccatum.
Quō dr hō fact⁹ i aiaz viuētez.
Corpus hominis ante peccatuz mortale immortale erat: post peccatum mortuuz.
Utrum imortalitas quam tūc habuit fuerit de ꝓditione nature an ex gratie beneficio.
Si posset homo viuere semp vtens alijs lignis ⁊ non de ligno vite deo non mandante vt de illo ederet.
De imortalitate corporis.

¶Bi. XX.

¶De modo ꝓcreationis filioz si nō peccassent primi homes.
Quare in paradiso nō coierūt.
De modo translationis in melius si nō peccassent.
Utrū in pfectiōe stature ⁊ vsu mēbroz ꝓcrearent filij.
Utrum etiam in sensu paruli nascerentur.
De duobus bonis altero hic dato altero ꝓmisso.

¶Bi. XXI.

De inuidia diaboli qua ad tentandum accessit.
De forma in qua venit.
De caliditate serpentis.
Utrum elegerit serpentē vt p eum tentaret dyabolus.
De modo tentationis.
De duplici specie tentationis.
Quare peccatū hōis ⁊ nō angeli remediabile sit.
Qz non soli viro p̄ceptum fuit datum.

¶Bist. XXII.

De origine illius peccati.
De mulieris elatiōe.
De viri elatione.
Quis magis ōliquerit: vir aut mulier.
De ignorantia excusabili vel i excusabili.
An voluntas precesserit illud peccatum.

¶Bi. XXIII.

Quare deus permisit hominē tētari quē sciebat casurum.
Qualis fuerit ꝓm animam homo ante peccatum.
De triplici scientia hominis ante lapsum.
Utruz homo p̄scius fuerit eorum que sibi futura erant.

Bi. XXIIII.

De gratia hominis ⁊ potentia. ante casum.
De adiutorio homini in creatione dato: quo stare poterat
De libero arbitrio.
De sensualitate.
De ratione ⁊ partibus eius.
De simili ordine peccandi in nobis ⁊ in primis parētib⁹.
Qz in nobē vir mlier ⁊ serpēs.
De spirituali coniugio viri ⁊ mulieris in nobis.
Qualiter per ista tria in nobis consumetur tentatio.
Quando mulier manducat sola cibum veritum.
Quando etiaz vir manducat.
Quando fit veniale vel mortale peccatum.
Quibus modis accipitur sensualitas in scriptura.

¶Bi. XXV.

Diffinitio liberi arbitrij secōm philosophos.

Qualiter in deo accipitur liberum arbitrium.
Qz angeli ⁊ sancti liberum habent arbitrium.
Qz liberius erat liberum arbitriū qñ peccare nō potuerūt.
De differētia libertatis liberi arbitrij ꝓz diuersa tpa.
De ꝗtuor statib⁹ libi arbitrij.
De corruptione liberi arbitrij per peccatum.
De tribus modis libertatis liberi arbitrij a necitate: a peccato: a miseria.
De libertate que est ex gratia: ⁊ que ex natura.

CDi. XXVI.

De grā opante ⁊ cooperante.
Quid sit voluntas.
Que sit gratia voluntatem bonam preueniens.
Qz bona voluntas que p̄uenit grā: quedaz dei dona p̄uenit.
Qz cogitatio boni p̄cedit fidē.
Qz intellectus ⁊ cogitationem boni ⁊ delectationez p̄uenit.
An per liberz arbitriuz bonum operat homo sine gratia.
Utruz vna ⁊ eadez grā sit que dr̄ operans ⁊ cooperans.
Quō gratia merē augeri.
De tribus generibus bonorū.
In quibus bonis sit liberuz arbitrium.

CDi. XXVII.

CDe ꝓtute qd sit ⁊ qd act⁹ ei⁹.
De gratia que liberat voluntatem si virtus est vel non.
Quō ex grā icipiāt bona merita: ⁊ de qua grā hoc itelligat.
Qz bona voluntas gratia principaliter est.
Qua ratione dicitur fides mereri iustificationem.
De munerib⁹ ꝓtutū: ⁊ de grā que nō est. sed facit merituz.
Qz idē est vsus ꝓtutis ⁊ liberi arbitrij: ꝗ ꝓtutis principaliter.
Quidamputant virtutes bonos vsus esse liberi arbitrij. i. actus mentis.

CDi. XXVIII.

CDe heresi pelagiana.
Quō pelagiani dictis August. vtunt i testimoniū sui erroris
Quō aug. illa verba determinet in retractationibus.
De heresi iouiniani ⁊ māichei quas collidit Hiero.

CDi. XXIX.

Utrz homo ante pctm̄ eguerit grā operante ⁊ cooperante.
Si homo ante lapsuz virtutes habuerit.
De electōe hois de paradiso.
Quō itelligendum sit illud: ne sumat de ligno vite ⁊ viuat in eternum.
De flāmeo gladio ante paradisum posito.
An ante peccatū homo comederit de ligno vite.

CDi. XXX.

CQz per adam peccatum ⁊ pena transijt in posteros.
Utrz illud pctm̄ qō trāsijt fuerit originale vel actuale.
Quidā putāt fuisse actuale.
Quomodo assignant illud intrasse in mūdum.
Qz originale peccatū vere fuit qō transit in posteros.
Quid sit originale pctm̄.
Qz originale pctm̄ est culpa.
Qz originale pctūm dr̄ fomes peti. i. cōcupiscentia.
Quid noie ꝛcupiscentie intelligit̄ que fomes est peccati.
Qz per adaz originale: pctm̄ i trauit in oēs. i. ꝛcupiscentia.
An sit originale peccatū i quo omnes peccauerunt.
Ex quo sensu dictuz est. per i obedientiaz vnius multi sunt cōstituti peccatores.
Qz originale pctm̄ in adaz fuit ⁊ in nobis est.
Quomodo omnes dicunt̄ in adam fuisse: quādo peccauit ⁊ ex eo descendisse.
Qz nihil extrisecū ꝛuertat i humanā subaz que est ex adam.

CDi. XXXI.

CQuō originale peccatū a patribus transeat in filios: an ꝓz aiam: an ꝓm carnez.
Qz per carnem introducit̄ peccatum ⁊ quō ostendit.
Carnis corruptiōis cām ostendit ex qua pctm̄ fit in aia.
Quare dr̄ pctm̄ esse in carne.
Utrum causa originalis peccati que est in carne sit culpa vel pena.
Quare dr̄ originale pctm̄.

CDi. XXXII.

CQuomodo originale peccatuz dimititur in baptismo.
Utrz feditas quam ex libidine trahit in baptismo diluat̄.
Utrum illius concupiscentie deus sit auctor.
Quare illud peccatum imputetur anime.
Utrū illud peccatum sit necessarium vel voluntarium.
Quare de⁹iungit aiam corpori sciens eā inde maculari.
An anima sit talis qualis a dō creatur.
An aie ex creatione sint in donis naturalibus equales.

CDi. XXXIII.

CAn peccata omnium p̄cedētium patrū paruuli originaliter trahāt vt peccatum ade.
Quomodo in illo primo vno peccato plura reperiūtur.
An peccatum ade sit grauius ceteris.
An illud peccatum sit primis parentib⁹ dimissum.
Quō pctā parētū visitentur in filios ⁊ non visitentur.

CDi. XXXIIII.

CDe peccato actuali
Que fuerit origo ⁊ causa primi peccati.
Que fuit sēbaria cā malorum.
Qz nō nisi in bona re sit maluz.
Qz in his fallit dialericorz regula de contrarijs.

CDi. XXXV.

CQuid sit peccatum.
Utrum malus actus inquantum peccatum est sit corru

ptio vel priuatio boni.
Quō peccatū possit corrūpere bonum cum nihil sit.
Qualr se homo elōgat a deo.
An pena sit priuatio boni.
¶Bi. XXXVI.
Qz quedaz simul sunt peccata z pena peccati: q̄daz peccata z causa peccati. Alia vo peccata z causa z pena peccati.
An petn̄ sit causa inquantuz peccatum est.
Qz non omne peccatum est pena peccati.
Utz petā aliqua essentialr sint pene peccati.
Qz cū petn̄ sit pena peti: peccatum est ab hoīe: pena a deo.
De qbusdā idubitāter que sūt petā z pene z inq̄tuz eas patimur peccata non sunt.
¶Bi. XXXVII.
¶Qz aliqui putāt malos actus nullo modo esse a deo.
Ex quo sensu dictuz sit de⁹ nō est mali auctor.
¶Bi. XXXVIII.
¶De voluntate z eius fine.
Quid sit bon⁹ finis. s. charitas.
Qz oēs bone volūtates vnū finem bn̄t: z tn̄ quedaz diuersos fines sortiuntur.
De differētia voluntatis z intentionis z finis.
¶Bi. XXXIX.
¶Quare volūtas dr̄ peccatuz cuz sit de nālib⁹ quoz nulluz aliud peccatum est.
Quare actus volūtatis sit peccatum si act⁹ aliaruz potētiaz non sunt peccata.
Ex quo sensu dr̄ naturalr oīs homo velle bonum.
¶Bi. XL.
¶An ex fine omnes actus pēsari debeant.
Ex quo affectu vel fine omnes sint boni vel mali.
¶Bi. XLI.
¶An omnis intentio z actio ifidelium sit mala.
Quib⁹ modis dicat bonum.
Quō intelligat illud. peccatuz adeo est voluntarium.
Et illud: nusq̄z nisi in volūtate peccatum est.
Et itē n̄ nisi i volūtate peccat.
Qz mala volūtas est volūtariū peccatum.
¶Bi. XLII.
¶An voluntas z actio mala in eodem z circa idem sint vnū peccatum vel plura.
Si petn̄ ab aliquo cōmissum. in eo sit vsq̄z quo peniteat.
Quib⁹ modis accipiat reatus.
De modis peccatorū.
Quō differāt delictū z petn̄.
De septē principalibus vicijs.
De superbia.
Quō supbia dicat radix oium maloz z cupiditas: cum supbia nō sit cupiditas.
¶Bi. XLIII.
¶De peccato in spūm sanctuz.
¶Bi. XLIIII.
¶De potētia peccādi: an sit homini vel diabolo a deo.
An aliqn̄ resistēdum sit prāti.

¶Finis.